

**«Η θέση της γυναίκας στην κλασσική Αθήνα και Σπάρτη»
Ένα Διαθεματικό σενάριο Διδασκαλίας με χρήση των ΤΠΕ στο μάθημα
της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μτφρ. Β' Γυμνασίου**

1. Περίληψη

Ο κύριος σκοπός του μαθήματος της αρχαίας ελληνικής γραμματείας στο Γυμνάσιο είναι ανθρωπογνωστικός και αρχαιογνωστικός. Ο μορφωτικός-ανθρωπιστικός σκοπός συντελείται με τη βαθύτερη κατανόηση και ερμηνεία των κειμένων, μέσα από την παράλληλη μελέτη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Τα αρχαία ελληνικά κείμενα, πέρα από την ανθρωπιστική παιδεία, συμβάλλουν στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και τη δημιουργία ελεύθερης και υπεύθυνης προσωπικότητας. Κεντρικός άξονας του μαθήματος είναι η σπουδή του ανθρώπου με τη μελέτη και την κατανόηση της συμπεριφοράς, της δράσης και του αγώνα του ανθρώπου της ελληνικής αρχαιότητας για να γνωρίσει τον κόσμο και τη ζωή, να αναζητήσει την αλήθεια και τη γνώση σε όλους τους τομείς του επιστητού και, έτσι, να θεμελιώσει την επιστήμη και την τέχνη, με άλλα λόγια τον πολιτισμό.¹

Συγχρόνως στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Σπουδών της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας τονίζεται πως «η προσέλκυση του ενδιαφέροντος των μαθητών και η συμμετοχή τους εξαρτάται από το βαθμό που το περιεχόμενο της διδασκαλίας συνδέεται και με τη σύγχρονη ζωή και συστοιχίζεται με τις ανάγκες του σημερινού νέου ανθρώπου».

Στο πλαίσιο αυτό κινείται και η εισαγωγή και παιδαγωγική αξιοποίηση του εκπαιδευτικού λογισμικού «Ο δημόσιος και ιδιωτικός Βίος των Αρχαίων Ελλήνων», «ιστορία a_b_c» καθώς και συγκεκριμένων ιστοσελίδων του διαδικτύου.

Στόχος, λοιπόν του προτεινόμενου διδακτικού σεναρίου είναι οι μαθητές να εξοικειωθούν με διαφορετικές πηγές άντλησης γνώσεων μέσα από σύγχρονες, πολυμεσικές εφαρμογές, αλλά κυρίως να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες των ΤΠΕ για μια αποτελεσματικότερη κατάκτηση της γνώσης βασιζόμενοι στη

---

¹ Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, σελ. 78

μέθοδο της υποβοηθούμενης ανακάλυψης.²

Συγκεκριμένα με την πλοήγηση στο λογισμικό και τις ιστοσελίδες του διαδικτύου αναμένεται : α) να κινητοποιηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών καθώς αναλαμβάνουν οι ίδιοι την έρευνα του υλικού και μετατρέπουν την διαδικασία σε μαθητοκεντρική , β) να μάθουν οι μαθητές να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ως πηγή έρευνας και διαδραστικής άντλησης πληροφοριών γ) να συγκρίνουν διαφορετικού είδους πηγές πληροφοριών και δ) να εντοπίσουν αναλογίες στην παρουσίαση όμοιων θεμάτων στο πλαίσιο του κριτικού γραμματισμού τους (η θέση της γυναίκας στην αρχαία Αθήνα και η Σπάρτη) . Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η μονολιθικότητα και η αυθεντία της μιας και μοναδικής πηγής πληροφοριών-όπως συμβαίνει με το σχολικό βιβλίο- και διαπιστώνεται στην πράξη η συμπληρωματικότητα των διαφόρων μέσων κυρίως των εποπτικών ή τεχνολογικών εργαλείων αλλά και η σημαντική συμβολή τους με την κατάλληλη αξιοποίησή τους στη μαθησιακή διαδικασία μέσα από τη διδακτική πράξη³.

Τη διδακτική πρόταση πλαισιώνουν φύλλα εργασιών με ενδεικτικές δραστηριότητες, που θίγουν θέματα της καθημερινής ζωής (ιδιωτική ζωή, ασχολία, μόρφωση) της γυναίκας στην αρχαία Αθήνα της Σπάρτη.

Στο τέλος παρατίθενται ενδεικτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των ομάδων εργασίας καθώς και σχέδια αξιολόγησης των μαθητών.

2. Θέμα του σεναρίου

Οι μαθητές αφού προσεγγίσουν ποικίλα κείμενα (απλά και πολυτροπικά), θα δημιουργήσουν ένα θεματικό κείμενο το οποίο θα αναφέρεται στη ζωή της αρχαίας Αθηναίας και Σπαρτιάτισσας καθώς και της σύγχρονης γυναίκας και εν συνεχεία θα αναρτήσουν το προϊόν της εργασίας τους στο Ιστολόγιο του σχολείου.

3. Κριτήρια επιλογής του θέματος

Το θέμα επιλέχτηκε με κριτήριο την ωφελιμότητα που θα προκύψει από τη συνθετική και εμπειρική γνώση που θα μπορούσαν να αποκομίσουν οι μαθητές

---

² Bruner, J, «η διαδικασία της σκέψης», στο

<http://www.eduportal.gr/modules.php?name=News&file=print&sid=285>

³ Slavin,R., «Εκπαιδευτική Ψυχολογία», (2007), σ.329

συνεξετάζοντας και μελετώντας την κοινωνική θέση της γυναίκας στην κλασική Αθήνα και Σπάρτη. Επίσης με αφετηρία τη διερεύνηση της κοινωνικής θέσης της γυναίκας στην κλασική εποχή οι μαθητές θα μπορούσαν να αποτυπώσουν την κοινωνική ταυτότητα της σύγχρονης γυναίκας και να αναδείξουν τους κοινωνικούς ρόλους και τις διαφορές, ως προσδιορισμούς των κοινωνικών κανόνων (προτύπων συμπεριφοράς).

4. Εκπαιδευτικά Εργαλεία (Έντυπα και Ηλεκτρονικά):

- Σχολικό εγχειρίδιο: Στεφανόπουλος Θ., Αντζουλή Ε., Αρχαία Ελληνικά από μτφρ, Β' Γυμνασίου, Βιβλίο μαθητή,
- Εκπαιδευτικό λογισμικό « Ο ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων»,
- Εκπαιδευτικό λογισμικό «Ιστορία_a_b_c»,
- Διαδίκτυο (φυλλομετρητής),
- Χρήση λογισμικού επεξεργασίας και παρουσίασης κειμένων (Power Point) και
- Βιντεοπροβολέας.

5. Προαπαιτούμενες Γνώσεις

- Οι μαθητές διδάσκονται σε ένα προγενέστερο χρονικά στάδιο τις επιλεγμένες διδακτικές ενότητες από το σχολικό εγχειρίδιο και εισάγονται στον προβληματισμό και την οπτική του διερευνώμενου θέματος.
- Παράλληλα οφείλουν να διαθέτουν τουλάχιστον τις βασικές δεξιότητες χρήσης των προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου του Η/Υ: Ms Word και του λογισμικού κατασκευής παρουσιάσεων Power Point.
- Τέλος αναγκαία είναι και γνώση της αγγλικής γλώσσας τουλάχιστον σε ένα ικανοποιητικό βαθμό.

6.1. Τόπος Διεξαγωγής

Σχολική τάξη, εργαστήριο πληροφορικής.

6.2. Προβλεπόμενος χρόνος : τρεις (3) Διδακτικές Ώρες

7. Στοχοθεσία

Η σύγχρονη Παιδαγωγική Επιστήμη πρεσβεύει ότι για μια αποτελεσματική διδασκαλία και για μια έγκυρη αξιολόγηση του αποτελέσματος της, απαιτείται ο προσδιορισμός των πλαισίων, μέσα στα οποία θα κινηθεί η όλη εκπαιδευτική

διαδικασία. Μέσα στα πλαίσια αυτά πρέπει να ορισθούν στόχοι σαφείς και συγκεκριμένοι αναγνωρίσιμοι κατά τον ίδιο τρόπο από όλους και οργανωμένοι, έτσι ώστε η σταδιακή πραγματοποίησή τους να οδηγεί στην ολοκλήρωση του αρχικού γενικού σκοπού.⁴

Για τη επιτυχία αυτού του εγχειρήματος ο εκπαιδευτικός οφείλει να είναι σε θέση πριν την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος να διατυπώνει σαφείς και πλήρεις αντικειμενικούς εκπαιδευτικούς στόχους - που να μπορούν να εφαρμοσθούν στην πράξη- προσαρμοσμένους στη διδασκόμενη ύλη μιας ορισμένης ενότητας , για να μάθουν οι μαθητές σαφώς καθορισμένες δεξιότητες ή πληροφορίες (Hamilton,1985). Έτσι ο εκπαιδευτικός θα έχει τη δυνατότητα να ελέγχει, αν οι στόχοι κάθε ενότητας πραγματοποιήθηκαν προκειμένου να προχωρήσει στην επόμενη ενότητα ή αν όχι να αναζητήσει βελτίωση του τρόπου, με τον οποίο επεδίωξε την επίτευξη τους για να τους επιτύχει τελικά.

Επιπρόσθετα, η σημαντικότητα των διδακτικών στόχων αφορά , εκτός από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές στους οποίους πρέπει εγκαίρως να γνωστοποιούνται αφού, όπως υποστηρίζει ο Slavin (2007), η γνώση από τους μαθητές των στόχων που επιδιώκει η διδασκαλία έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη επίδοση τους ,αλλά και τη μεγαλύτερη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία , αρκεί να τους κοινοποιούνται όσα πρόκειται να διδαχθούν και όχι περιορισμένοι στόχοι , γιατί θα επικεντρωθούν σε ορισμένες πληροφορίες αποκλείοντας άλλες γνώσεις και έννοιες.

Λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω θεωρητικό υπόβαθρο για τους αντικειμενικούς στόχους της διδασκαλίας , επελέγησαν στο παρουσιαζόμενο διδακτικό σενάριο οι ακόλουθοι στόχοι για να εξασφαλιστεί, ότι η διδασκαλία προσανατολίζεται στη μετάδοση καίριων δεξιοτήτων και στάσεων που είναι αρκετές σημαντικές να εξεταστούν.

7.1. Γνωστικοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ζωής της Αθηναίας και Σπαρτιάτισσας , ως τόπο-αναφοράς για τη ζωή των Ελλήνων στην

---

⁴ Κασσωτάκης,Μ,(1999), Η Αξιολόγηση της επιδόσεως των μαθητών. Μέσα, μέθοδοι , προβλήματα, προοπτικές. Αθήνα:Γρηγόρη, σ. 113

αρχαιότητα,

- Να διαπιστώσουν και να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι στην αρχαιότητα απαντούσαν στα καθημερινά προβλήματα της οικογενειακής και συζυγικής ζωής,
- Να αντιληφθούν το ρόλο και τη θέση της γυναίκας στην αρχαία Αθήνα και Σπάρτη και
- Να διαπιστώσουν, όσο είναι δυνατόν, ομοιότητες και διαφορές που εντοπίζονται μεταξύ εποχών, μέσα στο πλαίσιο ενός κοινού θέματος συγκεκριμένα της γυναικείας παρουσίας στους χώρους της εργασίας, της εκπαίδευσης και της διαχείρισης του οίκου.

7.2. Συναισθηματικοί:

- Να επικοινωνήσουν με πολυτροπικά⁵ κείμενα που συμβάλλουν στη δημιουργία μιας σφαιρικής εικόνας του αρχαίου κόσμου,
- Να εργαστούν αποτελεσματικά σε ομάδες δουλεύοντας σε ανοιχτά περιβάλλοντα μάθησης που ευνοούν την κριτική διερεύνηση και συνεισφέρουν μεταξύ άλλων και στην καλλιέργεια πνεύματος συνεργατικότητας⁶,
- Να είναι σε θέση να αξιοποιούν και να διαπραγματεύονται σε συνεργασία με τον διδάσκοντα τις πηγές πληροφόρησης που εντοπίζουν στο πλαίσιο του νέου γραμματισμού⁷ τους και
- Να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα ισότητας και να προχωρήσουν σε άρση των στερεοτυπικών αντιλήψεων που ενδεχομένως υπάρχουν.

7.3. Ψυχοκινητικοί:

- Να εξοικειωθούν με την αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο που

---

⁵Ως πολυτροπικά (multi-modal) χαρακτηρίζονται τα κείμενα που βασίζονται σε πολλαπλά σημειωτικά συστήματα, και τέτοια είναι κατεξοχήν τα κείμενα της διαμεσολαβημένης επικοινωνίας μέσω υπολογιστών, καθώς συνδυάζουν τον παραδοσιακό κώδικα του γραπτού λόγου με εικονικά στοιχεία που περιλαμβάνουν στατική ή κινούμενη εικόνα, βίντεο κτλ., αλλά και προφορικό λόγο (μηνύματα φωνής, μουσική κ.ά.).

⁶ Πρέζας, Π, (2003), Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Αθήνα, σ.79

⁷ Η έννοια «γραμματισμός» αφορά τη δυνατότητα του ατόμου να λειτουργεί αποτελεσματικά σε διάφορα περιβάλλοντα και καταστάσεις επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας κείμενα γραπτού και προφορικού λόγου, καθώς επίσης μη γλωσσικά κείμενα (λ.χ. εικόνες, σχεδιαγράμματα, χάρτες κλπ.) στο http://www.komvos.edu.gr/glwssa/odigos/thema_e1/thema_pdf.pdf

σχετίζονται με το θέμα που διερευνούν,

- Να αντιληφθούν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς που θέτει το ηλεκτρονικό μέσο στην αναζήτηση και στον εντοπισμό ενός θέματος και
- Να ασκηθούν στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου

8. Μεθοδολογία

Για την ανάπτυξη και εξέλιξη του διδακτικού σεναρίου επιλέγεται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας, επειδή η ομαδική συνεργασία δημιουργεί μία αναπτυξιακή δυναμική που επιτρέπει στα μέλη της ομάδας να ξεπεράσουν τα ατομικά τους όρια σκέψης και πράξης⁸. Με άλλα λόγια, τα συνεργαζόμενα μέλη μπορούν να αναπτύξουν συλλογικές μορφές σκέψης και δράσης που κανένα από τα μέλη δεν θα μπορούσε ατομικά, εκτός ομάδας, να αναπτύξει. Επίσης, καθώς κινούνται μέσα στην ομαδική δράση, προκαλούνται δημιουργικές αντιδικίες που ευνοούν τον εποικοδομητικό διάλογο, την ανάπτυξη επιχειρηματολογίας και το σχεδιασμό συλλογικών μορφών δράσης.

Έτσι, ο μαθητής προσεγγίζει διερευνητικά το θέμα και απομακρύνεται από το παραδοσιακό μοντέλο του παθητικού δέκτη των πληροφοριών και ο διδάσκων με τη σειρά του αναλαμβάνει το ρόλο του καθοδηγητή και συντονιστή υποβοηθώντας τη ενεργητική συμμετοχή των μαθητών εγκαταλείποντας την «από καθέδρας» διδασκαλία⁹.

Η τάξη (20 μαθητές) θα χωριστεί σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων (κάποιοι κρατά σημειώσεις, κάποιος συντονίζει, κάποιος γράφει το κείμενο στον επεξεργαστή, κάποιος κάνει την παρουσίαση), ενώ θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε να υπάρχουν σε κάθε ομάδα δύο τουλάχιστον μαθητές που να είναι περισσότερο εξοικειωμένοι με τη χρησιμοποίηση των ΤΠΕ (στη χρήση Word και στην πλοήγηση-αναζήτηση στο διαδίκτυο).

9. Πορεία Διδασκαλίας

Για το συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο επιλέχτηκαν τα κείμενα: « Ένα Ανδρόγυνο στην κλασική Αθήνα» και «Τεκνοποΐα και εκπαίδευση Σπάρτη» των θεματικών ενοτήτων «Αθήνα» και «Σπάρτη» αντίστοιχα.

Ως παράλληλο εμπλεκόμενο γνωστικό πεδίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί η

---

⁸ Slavin,R., (2007), ό.π., σ.340

⁹ Πρέζας , Π, (2003), σ.74-75

Ιστορία της Α΄ Γυμνασίου και συγκεκριμένα οι σελίδες 48-49 και 75-77.

Μετά την παρουσίαση , την ερμηνευτική προσέγγιση και την επισήμανση βασικών στοιχείων των κειμένων στους μαθητές από το σχολικό βιβλίο Ανθολόγιο «Άνθρωποι και Τόποι» των κειμένων: «Ένα Ανδρόγυνο στην κλασική Αθήνα» και «Τεκνοποΐα και εκπαίδευση Σπάρτη» ακολουθεί ο εντοπισμός σε συνεργασία με τους μαθητές των χωρίων εκείνων που δίνουν πληροφορίες και για την εικόνα της γυναίκας στην κλασική Αθήνα και Σπάρτη, αλλά και τα διαφορετικά καθήκοντα ανδρών και γυναικών στο δημόσιο και ιδιωτικό βίο.

Βασικός άξονας της διδασκαλίας των ενότητων είναι η ανάπτυξη ενός προβληματισμού σχετικά με την ισότητα των φύλων σ' όλους τους τομείς του κοινωνικού βίου.

Εν συνεχεία , προϊδεασμένοι οι μαθητές εισάγονται για δύο διδακτικές ώρες στο εργαστήριο πληροφορικής και αφού χωρισθούν σε πέντε ομάδες των τεσσάρων ατόμων χρησιμοποιούν κατά σειρά τα ακόλουθα λογισμικά και ιστότοπους με σκοπό να απαντήσουν στα φύλλα εργασίας που τους έχουν διανεμηθεί.

Η **1^η ομάδα** χρησιμοποιεί αρχικά τα λογισμικά: «Ο Ιδιωτικός βίος» και «Ιστορία Α-Β-Γ Γυμνασίου». Μετά την ολοκλήρωση της περιήγησης ακολουθεί η εύρεση των κειμένων:

α) «Ο οίκος στην Κλασική περίοδο» στη διεύθυνση :

<http://www.ime.gr/chronos/05/gr/society/index.html> ,

β) «Γυναίκα (Αρχαία Ελλάδα)» στη διεύθυνση:

[http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BA%CE%B1_\(%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1\)](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BA%CE%B1_(%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1)) και

για να απαντήσει στο θεματικό φύλλο εργασίας (1) που τους έχει διανεμηθεί με τίτλο: «**Η γυναίκα στην αρχαία Αθήνα**».

Η **2^η ομάδα** χρησιμοποιεί τους δικτυακούς τόπους :

α) http://www.filologos.gr/wiki/index.php5?title=%CE%97_%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BA%CE%B1_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%A3%CF%80%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7 στο κείμενο «Η γυναίκα στην Αρχαία Σπάρτη» και

β) http://sites.google.com/site/bishopphotios/home/dokimia/anartesechoristitilo#_ftn10 στο κείμενο «Η Θέση των Γυναικών στην Αρχαία Ελληνική Κοινωνία» για να απαντήσει στο θεματικό φύλλο εργασίας (2) που τους έχει διανεμηθεί με τίτλο: «**Η γυναίκα στην αρχαία Σπάρτη**».

Η **3^η ομάδα** θα χρησιμοποιήσει το λογισμικό «Ιστορία Α-Β-Γ Γυμνασίου» → Όψεις της καθημερινής ζωής στην Αθήνα της κλασικής εποχής → Εκπαίδευση και το δικτυακό τόπο:

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1#.CE.91.CE.B8.CE.AE.CE.BD.CE.B1_.CE.BA.CE.B1.CE.B9_.CE.BF.CE.B9_.CE.AC.CE.BB.CE.BB.CE.B5.CF.82_.CF.80.CF.8C.CE.BB.CE.B5.CE.B9.CF.82_.CF.84.CE.B7.CF.82_.CE.95.CE.BB.CE.BB.CE.AC.CE.B4.CE.B1.CF.82, απαντήσει στο θεματικό φύλλο εργασίας (3) που τους έχει διανεμηθεί με τίτλο: «**εκπαίδευση στην Αρχαία Αθήνα και Σπάρτη**».

Ταυτοχρόνως, η **4^η ομάδα** χρησιμοποιεί το λογισμικό «**Ιστορία Α-Β-Γ Γυμνασίου**» → Όψεις της καθημερινής ζωής στην Αθήνα της κλασικής εποχής → Ο θεσμός της οικογένειας και τους δικτυακούς τόπους: <http://www.archive.gr/news.php?readmore=33> και <http://www.arxaiologia.gr/assets/media/PDFofIssues/7131.pdf>, για να απαντήσει στο θεματικό φύλλο εργασίας (4) που τους έχει διανεμηθεί με τίτλο: «**ο θεσμός της οικογένειας στην Αρχαία Αθήνα και Σπάρτη**».

Τέλος, η **5^η ομάδα** αναζητεί τους δικτυακούς τόπους:

α) <http://isotita.chania.teicrete.gr/dikaiomata.htm> το κείμενο «Ιστορία Πολιτικών Δικαιωμάτων» και

β) <http://www.arxaiologia.gr/assets/media/PDF/migrated/453.pdf>

τα κείμενα : «Γυναίκα και Εργασία στην Ελλάδα» και «Σχέση της Γυναίκας με την πολιτική», πληροφορίες σχετικές με τη θέση της σύγχρονης γυναίκας για να απαντήσει στο φύλλο εργασίας (5) που τους έχει διανεμηθεί με τίτλο: «**Η γυναίκα σήμερα**».

Την **3^η διδακτική ώρα** οι μαθητές συνθέτουν το υλικό που έχουν

συγκεντρώσει και παράγουν ένα πολυτροπικό κείμενο για να το αναρτήσουν στο ιστολόγιο του μαθήματος με προτεινόμενες ετικέτες : α) Η γυναίκα στην Αρχαία Αθήνα και Σπάρτη β) Τα καθήκοντα του συζύγου γ) τα καθήκοντα της συζύγου , δ) Εικονικές αναπαραστάσεις επαγγελματικών μονογραφιών των γυναικών της κλασικής εποχής Αθήνας και Σπάρτης , ε) Εικονικές αναπαραστάσεις επαγγελματικών μονογραφιών των γυναικών της σημερινής εποχής.

Ολόκληρο το υλικό ή μέρος αυτού μπορεί να παρουσιαστεί με τη χρήση βιντεοπροβολέα στη σχολική κοινότητα. Ακολουθεί συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων για την υλοποίηση του σεναρίου.

10. Προβλήματα-Δυσκολίες

Ο χρόνος υλοποίησης του διδακτικού σεναρίου ενδεχομένως να υπερβεί τις προτεινόμενες τρεις διδακτικές ώρες, ώστε να ολοκληρωθούν οι εργασίες των μαθητών. Τέλος οι δυσκολίες που τυχόν προκύψουν με τη χρήση των ΤΠΕ, μπορούν να αντιμετωπιστούν και με την αλληλοδιδακτική στήριξη των μαθητών στο πλαίσιο των ομάδων συνεργασίας που θα συγκροτηθούν στη διαδικασία υλοποίησης του σεναρίου, αλλά και με την συμβολή του καθηγητή της πληροφορικής.

11. Αξιολόγηση

Το τελευταίο σημαντικό συστατικό στοιχείο, για να κλείσει ο κύκλος της διδασκαλίας-μάθησης-αξιολόγησης, είναι η αξιολόγηση της μέτρησης του βαθμού στον οποίο οι μαθητές έχουν κατακτήσει τους στόχους που τέθηκαν γι' αυτούς¹⁰.

Η αξιολόγηση θεωρείται αναγκαία γιατί τα αποτελέσματά της προσφέρουν ανατροφοδότηση, η οποία μπορεί να υποδηλώνει τροποποίηση είτε των εκπαιδευτικών σκοπών είτε των μεθόδων διδασκαλίας είτε και των δύο. Άλλωστε μια κρίσιμη αρχή της αξιολόγησης είναι η αναγκαιότητα της σαφούς σύνδεσής της με τους διδακτικούς στόχους.

Η αποτύπωση των προϊόντων της αποτελεσματικής διδασκαλίας και μάθησης επέρχεται μέσω της εξέτασης που είναι μια ειδική διαδικασία κατά την οποία

---

¹⁰ Slavin,R., (2007), ό.π., σ.543

καλείται ο μαθητής να επιδείξει τη μάθηση¹¹ του και βαθμολογείται ανάλογα με την επιτυχία του. Για να είναι όμως έγκυρη μια εξέταση επίδοσης πρέπει να βασίζεται στους εκπαιδευτικούς σκοπούς και στο περιεχόμενο του μαθήματος (διδαχθείσα ύλη)¹².

Οι ερωτήσεις για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών που θα χρησιμοποιηθούν, όπως αποτυπώνονται παρακάτω στα φύλλα αξιολόγησης, είναι:

1. Παραδοσιακού τύπου και 2. Αντικειμενικού τύπου.

Με τις παραδοσιακού τύπου ερωτήσεις, όπως είναι οι ερωτήσεις ανάπτυξης σύντομης απάντησης¹³ αναμένεται απάντηση σε συνεχή λόγο περίπου μίας σελίδας. Με τις ερωτήσεις αυτές επιδιώκεται η σύγκριση και αντιπαραβολή σημαντικών εννοιών ή γεγονότων. Επίσης είναι ιδιαίτερα κατάλληλες για την αξιολόγηση της ικανότητας των μαθητών να αναλύουν, να συνθέτουν και να αξιολογούν.

Ως εκ τούτου, αυτές οι ερωτήσεις θα αναδείξουν σε μεγάλο βαθμό τις δεξιότητες γραπτής έκφρασης και την ικανότητα διατύπωσης ιδεών. Ενώ με τις ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου, όπως είναι οι ερωτήσεις αντιστοίχισης επιχειρείται να καλυφθεί μεγαλύτερη ποσότητα ύλης.

Επιπλέον θα αξιολογηθεί η συμμετοχή, συνεργασία και οι πρωτοβουλίες των μαθητών στις διαδικασίες έρευνας και σύνθεσης του υλικού και η ανάπτυξη και βελτίωση του κριτικού και τεχνολογικού γραμματισμού τους.

12. Δυνατότητες Τροποποίησης-Προέκτασης

Το παρόν σενάριο μπορεί να αποτελέσει τη βάση για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός ευρύτερου διαθεματικού project με τη εμπλοκή παράλληλα και άλλων διδακτικών αντικειμένων, όπως η αρχαία ελληνική γλώσσα από το πρωτότυπο, η ιστορία, η νεοελληνική γλώσσα, η λογοτεχνία και η αισθητική

---

¹¹Οι εξετάσεις αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο μέτρησης των γνωστικών (π.χ. απόκτησης γνώσεων, ικανότητα ανάλυσης και σύνθεσης, δεξιότητες λύσης προβλημάτων, κ.λ.π.), των συναισθηματικών (π.χ., εκτίμηση πολιτιστικών εκδηλώσεων, κ.λ.π.) και των ψυχοκινητικών (π.χ. ικανότητα οδήγησης αυτοκινήτου, ικανότητα δακτυλογράφησης, κ.λ.π.) σκοπών της εκπαίδευσης.

¹² Γεωργούσης, Π., (1999), Η Μέτρηση και η Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών. Αθήνα: Αυτοέκδοση σ. 202

¹³ Slavin, R., (2007), ό.π., σ.569

αγωγή. Ως θέμα του σεναρίου μπορεί να οριστεί «Γυναικείοι ρόλοι στα κείμενα της αρχαίας και Νεοελληνικής γλώσσας στο Γυμνάσιο» και στόχος να διερευνήσουν οι μαθητές τα πρότυπα γυναικών που προβάλλονται στα σχολικά βιβλία, να αποκωδικοποιήσουν στη συνέχεια το ρόλο αυτών των γυναικών μέσα στα ιστορικά συμφραζόμενα τους και να αντιληφθούν τις διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα, ώστε να προβληματιστούν για την άρση των στερεοτύπων που σχετίζονται με το φύλο.

Βιβλιογραφία

Γεωργούσης ,Π., (1999), Η Μέτρηση και η Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών. Αθήνα: Αυτοέκδοση

Κασσωτάκης,Μ,(1999), Η Αξιολόγηση της επιδόσεως των μαθητών. Μέσα, μέθοδοι , προβλήματα. Αθήνα

Ματσαγγούρας Η. (1997), Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Στρατηγικές Διδασκαλίας. Αθήνα, εκδ.: Gutenberg

Πρέζας , Π, (2003), Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Αθήνα.

Slavin,R., (2007), «Εκπαιδευτική Ψυχολογία», Αθήνα.

Δικτυογραφία

Bruner, J, «η διαδικασία της σκέψης», στο

<http://www.eduportal.gr/modules.php?name=News&file=print&sid=285>

«Ο οίκος στην Κλασική περίοδο» στο :

<http://www.ime.gr/chronos/05/gr/society/index.html>

«Γυναίκα στην Αρχαία Σπάρτη» στο:

http://www.filologos.gr/wiki/index.php5?title=%CE%97_%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BA%CE%B1_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%A3%CF%80%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7

«Γυναίκα (Αρχαία Ελλάδα)» στο :

[http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BA%CE%B1_\(%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1\)](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BA%CE%B1_(%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1))

«Γαμήλια έθιμα της αρχαιότητας και η θέση της γυναίκας στο γάμο» στο:

<http://www.arxaiologia.gr/assets/media/PDFofIssues/7131.pdf>

«Εκπαίδευση στην αρχαία Ελλάδα» στο:

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%B

1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1#.CE.91.CE.B8.CE.AE.CE.BD.CE.B1_.CE.BA.CE.B1.CE.B9_.CE.BF.CE.B9_.CE.AC.CE.BB.CE.BB.CE.B5.CF.82_.CF.80.CF.8C.CE.BB.CE.B5.CE.B9.CF.82_.CF.84.CE.B7.CF.82_.CE.95.CE.BB.CE.BB.CE.AC.CE.B4.CE.B1.CF.82

«Ιστορία Πολιτικών Δικαιωμάτων» στο :

<http://isotita.chania.teicrete.gr/dikaiomata.htm>

«Γυναίκα και Εργασία στην Ελλάδα» και «Σχέση της Γυναίκας με την πολιτική» στο: <http://www.arxaiologia.gr/assets/media/PDF/migrated/453.pdf>

«Η Θέση των Γυναικών στην Αρχαία Ελληνική Κοινωνία» στο:

http://sites.google.com/site/bishopphotios/home/dokimia/anartesechoristitlo#_ftn10

«Η ανισότητα των δύο φύλων στην εκπαίδευση» στο :

<http://virtualschool.web.auth.gr/2.2-3/Praxis/TheodorouKoutlisInequality.html>

«Λεξικό Νεοελληνικής Γλώσσας» στο: http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1^{ης} ομάδας

«Η Θέση της γυναίκας στην αρχαία Αθήνα»

Απευθυνόμενοι στους μαθητές τους ζητάμε να ανοίξουν τον φάκελο στον υπολογιστή τους με τον τίτλο: «Ιδιωτικός και Βίος των Αρχαίων Ελλήνων».

Κάντε κλικ στον Ιδιωτικό Βίο και δεξιά στην οθόνη, όπου γίνεται ο κέρσορας χεράκι πατήστε και αρχίστε τη περιδιάβαση σας στο λογισμικό, επιλέγοντας την οικογενειακή ζωή. Προσπαθήστε να αντλήσετε πληροφορίες για να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

α. Καταγράψτε τα καθήκοντα των γυναικών στην Αρχαία Αθήνα.

.....
.....

β. Υπήρχε ελεύθερη πρόσβαση της γυναίκας σ' όλους τους χώρους του σπιτιού;

.....
.....

γ. Σε ποιους χώρους επιτρεπόταν η είσοδος των ανδρών και σε ποιους των γυναικών;

.....
.....

δ. Συμμετείχαν οι γυναίκες στο δημόσιο βίο;

.....
.....

ε. Ποιες γυναικείες ασχολίες καταγράφονται μέσα από απεικόνιση των αρχαιολογικών ευρημάτων που διατρέχουν την οθόνη;

.....
.....

στ. Σε ποια σημεία εντοπίζετε διαφορές ανάμεσα στις εύπορες και στις λιγότερο εύπορες Αθηναίες;

.....
.....

Για να απαντήσετε στις παραπάνω ερωτήσεις επισκεφτείτε και το δικτυακό τόπο:

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%>

CE%BA%CE%B1_(%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1) το κείμενο:

«Γυναίκα στην Αρχαία Ελλάδα»

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2^{ης} ομάδας

«Η θέση της γυναίκας στην αρχαία Σπάρτη»

Επισκεφτείτε το δικτυακό τόπο:

http://www.filologos.gr/wiki/index.php5?title=%CE%97_%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%BA%CE%B1_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%A3%CF%80%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7 και αφού μελετήσετε το κείμενο :

«Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΣΠΑΡΤΗ» απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

α. Για ποιο λόγο οι γυναίκες της Σπάρτης συμμετείχαν ισότιμα στην εκγύμναση του σώματος;

.....
.....

β. Ποια ήταν τα καθήκοντα των γυναικών της Σπάρτης;

.....
.....

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3^{ης} ομάδας

«Εκπαίδευση στην αρχαία Αθήνα και Σπάρτη»

Πληκτρολογήστε την ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1#.CE.91.CE.B8.CE.AE.CE.BD.CE.B1_.CE.BA.CE.B1.CE.B9_.CE.BF.CE.B9_.CE.AC.CE.BB.CE.BB.CE.B5.CF.82_.CF.80.CF.8C.CE.BB.CE.B5.CE.B9.CF.82_.CF.84.CE.B7.CF.82_.CE.95.CE.BB.CE.BB.CE.AC.CE.B4.CE.B1.CF.82 και αφού διατρέξετε το κείμενο της θεματικής ενότητας «Εκπαίδευση στην αρχαία Ελλάδα» απαντήστε τα ακόλουθα ερωτήματα

α. Ποιος ο σκοπός της εκπαίδευσης στην Αρχαία Αθήνα και Σπάρτη ;

.....
.....

β. Ποια ήταν η εκπαιδευτική δομή του εκπαιδευτικού συστήματος της αρχαίας Αθήνας;

.....
.....

γ. Για ποιο λόγο νομίζετε ότι τα κορίτσια μεγάλωναν διαφορετικά στην Αθήνα από ότι στη Σπάρτη;

.....
.....

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4^{ης} ομάδας

«Ο θεσμός της οικογένειας στην Αρχαία Αθήνα και Σπάρτη»

Χρησιμοποιείτε την ακόλουθη διαδρομή: κλικ στο εικονίδιο «Ιστορία Α-Β-Γ Γυμνασίου», επιλέγετε → Όψεις της καθημερινής ζωής στην Αθήνα της κλασικής εποχής → Ο θεσμός της οικογένειας και απαντήστε στις ερωτήσεις:

α) Ποιος ο σκοπός των γάμων στην αρχαία Αθήνα;

.....
.....

β) Ποιες ήταν οι κυριότερες ασχολίες της παντρεμένης γυναίκας ;

.....
.....

γ) Ποια τα καθήκοντα μιας νεαρής γυναίκας , όπως περιγράφονται στον Οικονομικό του Ξενοφώντα;

.....
.....

δ) Δημιουργείστε έναν πίνακα και συμπληρώστε τα διαφορετικά χαρακτηριστικά και για τον άνδρα και για τη γυναίκα.

.....
.....

Για την πληρέστερη απάντηση των παραπάνω ερωτημάτων χρησιμοποιείτε και τους δικτυακούς τόπους:

- <http://www.archive.gr/news.php?readmore=33>,
- <http://www.arxaiologia.gr/assets/media/PDFofIssues/7131.pdf>,
- <http://www.ime.gr/chronos/05/gr/society/index.html> και ακολουθήστε τη διαδρομή: κλασική εποχή – κοινωνία τα μέλη του οίκου, ο ρόλος του άντρα , συμπόσια και η θέση της γυναίκας

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5^{ης} ομάδας**«Η γυναίκα στη σημερινή εποχή»**

Επισκεφτείτε τους δικτυακούς τόπους :

α) <http://isotita.chania.teicrete.gr/dikaiomata.htm> και

β) <http://virtualschool.web.auth.gr/2.2-/Praxis/TheodorouKoutlisInequality.html>

και απαντήστε στα εξής ερωτήματα:

α. Έχουν πρόσβαση στην σημερινή εποχή όλα τα κορίτσια πρόσβαση σε εκπαιδευτικούς χώρους (νηπιαγωγείο , δημοτικό σχολείο , γυμνάσιο, λύκειο , ΤΕΙ- ΑΕΙ) ή υφίστανται περιορισμοί ως προς τη φοίτηση τους;

.....
.....

β. Υπάρχουν «γυναικεία» και «ανδρικά» επαγγέλματα στη σημερινή εποχή;

.....
.....

γ. Ερωτηματολόγιο (συμπληρώνεται από όλους τους μαθητές)**«Οι δουλειές του σπιτιού»**

Συμπλήρωσε τις στήλες δίνοντας την απάντηση στο ερώτημα:

Ποιος/α ασχολείται, συνήθως, με τις παρακάτω δουλειές στο σπίτι σου;

Εργασία	Γυναίκα ή άντρας	Ώρες που καταναλώνονται εβδομαδιαίως
Στρώσιμο κρεβατιών		
Πλύσιμο ρούχων		
Σιδέρωμα		
Ψώνια		
Μαγείρεμα		
Στρώσιμο τραπεζιού		
Πλύσιμο πιάτων		
Πλύσιμο αυτοκινήτου		
Επισκευές ηλεκτρικών συσκευών		
Σκούπισμα		
Συντήρηση σπιτιού		
Φροντίδα παιδιών		

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Έχει αλλάξει η εκπαίδευση των κοριτσιών στην εποχή μας σε σχέση με το παρελθόν; Να λάβετε υπόψη την εργασία που κάνατε για τη θέση της γυναίκας στο σύγχρονο κόσμο.

.....
 .....

2. Τι έχει αλλάξει στη σημερινή εποχή; Υπάρχουν «γυναικεία» και «ανδρικά» επαγγέλματα;

3. Για ποιους λόγους η γυναίκα της Κλασικής Αθήνας δε συμμετείχε στην πολιτική ζωή ;

.....
 .....

4. Ποιες διαφορές διαπιστώνετε στη θέση της γυναίκας σήμερα;

.....
 .....

5. Καταγράψτε στον παρακάτω πίνακα τις διαφορές στην Εκπαίδευση αγοριών και κοριτσιών ανάμεσα στην Αθήνα και τη Σπάρτη

Αθήνα

Αγόρι	κορίτσι

Σπάρτη

Αγόρι	κορίτσι

6. Ποιος ο ρόλος της γυναίκας στην Αρχαία Αθήνα και Σπάρτη;

Να απαντήσετε σε ένα κείμενο δύο παραγράφων που θα γράψετε σε επεξεργαστή κειμένου (πχ.word) .

.....
 .....